
Zbierkový predmet mesiaca august 2023

Zbierkovým predmetom mesiaca august 2023 je súbor predmetov z lokalít Pružina, poloha Mesciská a Pružina, poloha Stráž (miestnymi nazývaná Stráža). Dohromady sa jedná o šesť predmetov, ktoré sú rôznej proveniencie, datovania a sú vyrobené z rôznych materiálov.

Z pravdepodobne pravekého náhrdelníka, objaveného na archeologickom nálezisku *Pružina, poloha Stráž (Stráža)*, sa dochovali 3 kusy: dve perforované kančie dentálie (kly) a jedna perforovaná mušľa. Do archeologického fondu vlastivedného múzea sa dostali v roku 2008.

Z lokality *Pružina – Mesciská* sa od roku 2006 vo fonde vlastivedného múzea nachádzajú dokopy tri železné predmety. Bližšie funkčne nešpecifikovaný železný nástroj s dĺžkou 162 mm. Ďalšími predmetmi sú klince, jeden s mierne obdĺžnikovou hlavicom a druhý torzovito zachovaný so štvorcovou hlavicom. Oba klince sú masívnejšie a pravdepodobne z obdobia stredoveku.

Lokalita *Pružina – Mesciská* patrí v danom regióne k veľmi významným. Uvažuje sa, že názov *Mesciská* je odvodený od slova *mesto*, a keďže sa jedná o komplex dvoch hradísk tvoriaci celok, tak ho pravdepodobne nárečovo nazvali *Mesciskami*. V rámci výskumu tu boli nájdené slovanské črepy (9.stor.), či črepy z neskorej doby laténskej. V 90. rokoch 20. stor. skúmali hradisko členovia Archeologického spolku, pod vedením archeológov Mgr. Jozefa Moravčíka a PhDr. Karola Pietu, DrSc. Okrem črepov sa podarilo objaviť aj krásny cenný depot železných predmetov z veľkomoravského obdobia, medzi ktorými bola napríklad jazdecká výstroj a výzbroj slovanských bojovníkov, hrivny, či mnoho poľnohospodárskeho železného náčinia, čo nasvedčuje tomu, že lokalita mohla byť obývaná majetnými, či významnými obyvateľmi. Podľa slov J. Moravčíka sa však počas výskumu nepodarilo s určitosťou zistiť kultúrnu vrstvu. V aktuálnom štádiu bádania sa uvažuje, že Mesciská mohli byť len refúgiom, ktoré si predkovia Pružinčanov postavili (či obnovili), aby sa mali v čase nebezpečenstva kam uchýliť, čo by znamenalo, že miesto nebolo dlhodobo súvisle osídlené.

O niečo menej známa, no o nič menej dôležitá, je lokalita *Pružina – Stráž (Stráža)*, zasahujúca do katastra obce Tŕstie. Ako sa dočítame na webovej stránke Hradiská.sk, na danej lokalite sa uvažuje o existencii púchovského hradiska so strážnou funkciou, ktoré sa pravdepodobne ale viaže na koncentráciu slovanského osídlenia v blízkom okolí (Beluša -Pechová a Beluša – Pod Malenicou).

Autor: Mgr. Dominika Kukučová, VM v PB

Foto úpravy: Mgr. Janka Chudovská, VM v PB